

ประกาศสำนักงานสาธารณสุขอำเภอคำม่วน
เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยา
และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยา และ
เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในส่วนราชการ หน่วยงาน และ
หน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ และซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศเกณฑ์
จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุขดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และ
การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการ
ส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

ส่วนราชการ หมายความว่า กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะ เป็นกรมในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงาน หมายความว่า หน่วยงานระดับกอง หรือเทียบเท่าในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีกร
ดำเนินการในการจัดหาหรือควบคุมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

หน่วยบริการ หมายความว่า หน่วยบริการตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วย เงินบำรุงของ
หน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

เกณฑ์จริยธรรม หมายความว่า เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริม การขายยาและ
เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข

ธรรมาภิบาลระบบยา หมายความว่า การบริหารจัดการระบบยาที่ดี ตั้งแต่การคัดเลือก จัดหา
กระจาย การใช้ยา และการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม ซึ่งเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหาร กิจการ
บ้านเมืองที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๔
เมษายน ๒๕๕๕

ยา หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ...

เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา หมายความว่า วัสดุการแพทย์ วัสดุทันตกรรม วัสดุวิทยาศาสตร์ การแพทย์ วัสดุเอกซเรย์ วัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในทางการแพทย์ และหมายความรวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยเฉพาะราย

การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา หมายความว่า การที่ผู้ขายต้องการให้ข้อมูล ข้อความ การชักชวน จูงใจหรือการกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่มุ่งหมายให้มีการสั่งซื้อ การสั่งซื้อ หรือการใช้ยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า

การโฆษณา หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อความ หมายความว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือรูปแบบอื่นใด ที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านวิธีการ หรือสื่อใด ๆ

ของขวัญ หมายความว่า ประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน สิ่งของ ของชำร่วย ที่บริษัทยา หรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา มอบให้แก่บุคคลเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา หมายความว่า ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ที่แจกแก่บุคคล ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบและลักษณะของยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ทางคลินิก โดยยกเว้นเพื่อการศึกษาหรือวิจัย (กรณีที่น่าตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยามาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดซื้อจัดหา)

ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า และให้หมายความรวมถึง การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน หรือการอื่นใดซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้นั้นได้รับประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หรือไม่ต้องออกค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนด

ปกติประเพณีนิยม หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน ให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจหรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

ผู้สั่งใช้ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ สาธารณสุขอื่นที่มีสิทธิหรือหน้าที่ในการสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

ผู้ประกอบวิชาชีพ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม เภสัชกรรม การพยาบาล เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด การแพทย์แผนไทย การสาธารณสุขชุมชน และผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาอื่นตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ

ตัวแทนบริษัทยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา หมายความว่า ตัวแทนของบริษัทยา และบริษัทผู้จัดจำหน่ายเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาที่มีหน้าที่เข้าพบผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อนำเสนอข้อมูลยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา หมายความว่า บริษัท บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้าและจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาทั้งในและต่างประเทศ (รวมถึงบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ สมาคม องค์กร ฯลฯ) ทั้งนี้ รวมถึงองค์การเภสัชกรรม

ผู้บริหาร หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจลงนามหรือมีอำนาจสั่งการในการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

ผู้มีอำนาจ หมายความว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่คัดเลือก เสนอ จัดหา หรือดำเนินการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายในหน่วยบริการหรือหน่วยงาน

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยตำแหน่ง หรือที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน

นักศึกษา หมายความว่า ผู้ที่กำลังศึกษาระดับก่อนปริญญาในสถานศึกษา

สถานศึกษา หมายความว่า สถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือสถาบันร่วมสอนในสาขาทางการแพทย์และสาธารณสุข สถาบันพระบรมราชชนก โรงพยาบาลศูนย์ หรือโรงพยาบาลทั่วไป หรือสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีการเรียนการสอนบุคลากรทางการแพทย์

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขรักษาการ และให้มีอำนาจในการออกระเบียบเพื่อปฏิบัติตามประกาศนี้ และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๖ ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการ ดำเนินการดังต่อไปนี้

๖.๑ จัดทำแนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผย ภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้

๖.๒ ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้อง กับเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้

๖.๓ นำเกณฑ์จริยธรรมนี้มาใช้ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลระบบยา ปุ๊กและปลุกจิตสำนึกบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์จริยธรรมนี้ ให้มีความเข้าใจในเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลให้เป็นรูปธรรม

หมวด ๑

บททั่วไป

การจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายที่ขาดจริยธรรม และการใช้ยา ที่ไม่สมเหตุสมผลส่งผลให้เกิดปัญหาการบริโภคนยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายเกินจำเป็น ราคาแพงเกินควร เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของการเข้าถึงยาที่เป็นของผู้ป่วย และมีภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาพยาบาลของประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมได้ดึงเอาบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วมรับผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่าง ๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรงและผลประโยชน์แอบแฝงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เงินตอบแทน ของกำนัล การเดินทางไปต่างประเทศ เป็นต้น การส่งเสริมการขายในกระบวนการจัดซื้อจัดหา ตลอดจนการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายในลักษณะดังกล่าว กลายเป็นส่วนหนึ่งของสถานการณ์ปกติของสังคมไทย ทำให้บุคลากรสาธารณสุขบางส่วนเข้าใจผิดและเชื่อว่าผลประโยชน์เหล่านี้เป็นสิทธิที่พึงได้รับหรือใช้ประโยชน์ได้ โดยมีได้ตระหนักว่าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณแผ่นดิน ธรรมภิบาล ของระบบยา และระบบสุขภาพโดยรวม

กระทรวงสาธารณสุข...

กระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ อย่างมีธรรมาภิบาลสำหรับส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพและบุคลากรสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดหา จนกระทั่งถึงการใช้จ่าย และเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยา ตามสิทธิ สวัสดิการ รักษาพยาบาลข้าราชการเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ พบว่าหน่วยงานและหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการกำหนดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยา และเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ เกือบทุกหน่วยงาน และพบอีกว่าประเด็นเงินบริจาคของบริษัทฯ หน่วยงานและหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วย เงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีการดำเนินการ อย่างเคร่งครัด แต่ไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และจากการสอบสวนของ สำนักงาน ป.ป.ท. และกรมสอบสวนคดีพิเศษ พบการกระทำในลักษณะ เป็นกระบวนการที่โยงใยเป็นเครือข่ายการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ใช้สิทธิและเครือญาติ กลุ่มบุคลากรในโรงพยาบาล และกลุ่มบริษัทจำหน่ายยา นอกจากนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอคณะรัฐมนตรี ประเด็น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมกระทำความผิดในกระบวนการเบิกจ่ายยา ๓ ประเภท คือ การสวมสิทธิ การยืมยา และการซื้อปดียงยา เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยา ตามสิทธิสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงระบบ

๑.๑ เสนอให้ผลักดันยุทธศาสตร์การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล (Rational Drug Use: RDU) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์คำนึงถึงเหตุผลทางวิชาการ ในการตัดสินใจจ่ายยามากกว่าคำนึงถึงผลประโยชน์จากบริษัทฯ

๑.๒ ให้มีศูนย์ประมวลข้อมูลสารสนเทศด้านยา ซึ่งเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลทุกสังกัด และกรมบัญชีกลาง เพื่อตรวจสอบการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และในระหว่างที่ยังไม่มีศูนย์ประมวลข้อมูลสารสนเทศด้านยาดังกล่าว กรมบัญชีกลางต้องมีมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายผู้ป่วยนอกในระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ

๑.๓ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อยา

๑.๓.๑ ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ ต่างตอบแทนทุกประเภทจากบริษัทฯ เข้ากองทุนสวัสดิการสถานพยาบาล

๑.๓.๒ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านต้นทุน (cost) มาตรฐาน (standard) ระยะเวลาในการส่งมอบ (time) การให้บริการ (service) และราคา (price) ประกอบการตัดสินใจ

๑.๓.๓ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อกำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ (Term of Reference) ให้บริษัทคู่ค้าต้องปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ตาม มาตรา ๑๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีระบบอบรมเกณฑ์จริยธรรมแก่พนักงาน โดยให้เป็นคะแนนบวกในคะแนน ในหลักเกณฑ์การประเมิน ประสิทธิภาพต่อราคา (price performance)

๑.๓.๔ ให้หน่วยงาน...

๑.๓.๔ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อใช้กลไกต่อรองราคาตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติกำหนด

๑.๔ ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับสถานพยาบาล และระดับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานพยาบาล

๒. ข้อเสนอแนะเชิงภารกิจ

๒.๑ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายดำเนินการอย่างเข้มงวด

๒.๒ ผลักดันให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขายยา

๒.๒.๑ ให้กระทรวงสาธารณสุข และคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ บังคับใช้เกณฑ์จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ประชาสัมพันธ์ และปลูกฝังให้บุคลากรและภาคประชาชนมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการเสนอขายยาอย่างเหมาะสม

๒.๒.๒ ให้สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณสุข จัดให้มีเกณฑ์จริยธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายยา และการส่งจ่ายในจรรยาบรรณวิชาชีพ

๒.๒.๓ ให้เกณฑ์จริยธรรมเป็นกลยุทธ์เสริมสร้างธรรมาภิบาลระบบจัดซื้อและควบคุมค่าใช้จ่ายด้านยาของสถานพยาบาล

๒.๓ ปลูกจิตสำนึกของบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้อง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

๒.๓.๑ ให้หน่วยงานต้นสังกัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์จริยธรรม ให้บุคลากรทราบ และประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม

๒.๓.๒ ให้สถานพยาบาลประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์จริยธรรม การส่งเสริมการขายยา และการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลให้ประชาชนได้รับทราบในรูปแบบของสื่อที่มีความเข้าใจง่าย สร้างเครือข่ายที่ประกอบไปด้วยบุคลากรในสถานพยาบาลและประชาชน ทำการเฝ้าระวังและตรวจสอบ การส่งเสริมการขายยา และการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสม รวมถึงมีช่องทางในการร้องเรียนและแจ้งข้อมูล การกระทำผิดให้แก่หน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง

๒.๓.๓ ให้กรมบัญชีกลางประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิรักษาพยาบาลในระบบสวัสดิการข้าราชการ ให้ผู้ใช้สิทธิมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และไม่ใช้สิทธิของตนโดยไม่สุจริต

๒.๔ การสร้างมาตรฐานการควบคุมภายในที่เหมาะสมของภาคเอกชน เพื่อป้องกันการส่งเสริมการขายยาที่ไม่เหมาะสม

คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมถึงการบังคับใช้ เพื่อป้องกันการทุจริตในลักษณะดังกล่าวข้างต้น

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ปรับปรุงเกณฑ์จริยธรรมตามมติคณะรัฐมนตรี และบังคับใช้กับส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนในกิจกรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย ป้องกันการทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและเป็นแบบอย่างที่ดีงามให้หน่วยงานอื่นต่อไป

หมวด ๒

ผู้ส่งใช้

ข้อ ๗ ผู้ส่งใช้ต้องไม่รับประโยชน์จากบริษัทหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในลักษณะดังต่อไปนี้

๗.๑ เงินไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้นเงินค่าตอบแทนวิทยากรบรรยายทางวิชาการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าที่พักสำหรับวิทยากรเท่านั้น และเงินที่เป็นทุนวิจัยจากบริษัทหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๗.๒ ของขวัญ ของที่ระลึก ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่

(๑) สิ่งที่ได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

(๒) สิ่งที่เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย ให้ได้รับในนามของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

ข้อ ๘ ผู้ส่งใช้ต้องไม่แสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาใด ๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ

ข้อ ๙ ผู้ส่งใช้ต้องไม่รับการสนับสนุนโดยตรงจากบริษัทหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในการไปประชุม สัมมนา อบรม ศึกษาดูงาน ทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ

ข้อ ๑๐ ผู้ส่งใช้ต้องเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์กับบริษัทหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยานั้นในสถานะใด เมื่อแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในทางวิชาการ

ข้อ ๑๑ ผู้ส่งใช้ สามารถรับการสนับสนุนการวิจัย โดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน

ข้อ ๑๒ ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน ผู้ส่งใช้ต้องคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาหรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้

ข้อ ๑๓ ผู้ส่งใช้ต้องส่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

หมวด ๓

ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

ข้อ ๑๔ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องกำชับให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการให้เป็นตามเกณฑ์จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้อง และมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ากับเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรรับทราบ

ข้อ ๑๕ ผู้บริหาร...

ข้อ ๑๕ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ต้องกำหนดนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนในกิจกรรมดังต่อไปนี้

๑๕.๑ การคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๑๕.๒ การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ ฯ นี้ โดยสามารถนำเกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณาประกอบการคัดเลือกบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายก็ได้ และต้องจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้จ่ายด้วยราคาสุทธิ

๑๕.๓ การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยาจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย ต้องไม่เป็นการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท

๑๕.๔ การรับและการสั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายต้องคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ส่วนตน

๑๕.๕ การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้จ่ายในส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการ เช่น การกำหนดบริเวณและกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ทำกิจกรรม เกณฑ์การรับสิ่งสนับสนุนของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ การห้ามจัดกิจกรรมที่มีโฆษณาแอบแฝง ดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้จ่ายดำเนินกิจกรรมตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด

(๒) ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้จ่ายเป็นการส่วนตัวเว้นแต่เป็นการให้แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงานโดยกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ

(๓) ไม่อนุญาตให้จัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนที่เชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้จ่ายหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง

(๔) ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ต้องจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบควบคุมภายใน อย่างเข้มงวด และมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๑๖ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในหมวด ๓ ผู้สั่งใช้ โดยเคร่งครัด

หมวด ๔

เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่าย และส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้จ่าย

ข้อ ๑๗ เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่าย และส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้จ่าย ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ โดยดำเนินการดังนี้

๑๗.๑ ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม เช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในหมวด ๓ ผู้สั่งใช้โดยเคร่งครัด

๑๗.๒ ดำเนินกิจกรรม...

๑๗.๒ ดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและระบบที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๑๗.๓ จัดทำและนำเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายแก่คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดหรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน โดยไม่กีดกันบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมุ่งหวังเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

ข้อ ๑๘ ไม่ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาเชิงโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายแก่ผู้ป่วยและประชาชน

หมวด ๕

ส่วนราชการ หน่วยงาน หน่วยบริการ

ข้อ ๑๙ กำหนดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฯ และบริบทของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฯ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรติดไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรรับทราบ

ข้อ ๒๐ ดำเนินการตามนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

ข้อ ๒๑ การคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

ข้อ ๒๒ การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ ฯ นี้ โดยสามารถนำเกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณาประกอบการคัดเลือกบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายก็ได้ และต้องจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายด้วยราคาสุทธิ

ข้อ ๒๓ การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยาจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย ต้องไม่เป็นการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท

ข้อ ๒๔ การรับและการสั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งคำนึงถึงประโยชน์ และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๒๕ การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายในส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ ดังนี้

๒๕.๑ อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย ดำเนินกิจกรรมตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด

๒๕.๒ ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายเป็นการส่วนตัว เว้นแต่เป็นการให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ โดยให้กำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงาน

๒๕.๓ ห้ามจัด...

๒๕.๓ ห้ามจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนที่เชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง

ข้อ ๒๖ การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีใซยา เพื่อจัดประชุมวิชาการ โดยรับการสนับสนุนงบดำเนินการ วิทยากร หรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใซยา ให้รับได้แต่ต้องเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง

ข้อ ๒๗ การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีใซยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงานหรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กระทำได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

๒๗.๑ เป็นการประชุมอบรมทางวิชาการอันก่อประโยชน์ให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานหรือหน่วยบริการ และไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยา

๒๗.๒ ให้รับการสนับสนุนในนามส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการ จัดทำระบบการรับการสนับสนุนและกำหนดเกณฑ์คัดเลือกบุคลากรที่สมควรให้ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ โดยให้การสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้น และจำกัดเฉพาะช่วงเวลา และสถานที่ของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ

หมวด ๖

สถานศึกษา

สถานศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

ข้อ ๒๘ ห้ามผู้แทนบริษัทยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยาเข้าพบนักศึกษา เพื่อการโฆษณาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยา

ข้อ ๒๙ ห้ามจัดกิจกรรมให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยาแก่นักศึกษา ที่เชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยา หรือบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยาเพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง

ข้อ ๓๐ ห้ามนักศึกษารับเงิน ของขวัญ ของบริจาค หรือการสนับสนุนอื่น ๆ จากบริษัทยา หรือเวชภัณฑ์ที่มีใซยาโดยตรง เว้นแต่เป็นการให้เพื่อสนับสนุนการศึกษาผ่านสถานศึกษาโดยไม่มีข้อผูกมัด และต้องกระทำการโดยเปิดเผย

ข้อ ๓๑ จัดระบบการรับการสนับสนุนและการกำกับดูแลการสนับสนุนการศึกษาและกิจกรรมทุกประเภทจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใซยาให้มีความโปร่งใส เพื่อป้องกันการโฆษณาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยา

ข้อ ๓๒ กำกับและควบคุมให้อาจารย์และบุคลากรของสถานศึกษานั้น ประพฤติตนเป็นแบบอย่างอันดีแก่นักศึกษา ทั้งในแง่จริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยา หรือผู้แทนบริษัทยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยา

ข้อ ๓๓ จัดหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการให้ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการใซยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยาอย่างสมเหตุสมผล และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางยาและเวชภัณฑ์ที่มีใซยาที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากการชี้นำทางธุรกิจ

ข้อ ๓๔ จัดหลักสูตร...

ข้อ ๓๔ จัดหลักสูตรให้แก่นักศึกษาที่มุ่งเน้นจริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริษัทฯ และเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา หรือผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา

ข้อ ๓๕ กำหนดนโยบายให้อาจารย์และบุคลากร เปิดเผยความเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา เมื่อมีการแสดงความเห็นต่อสาธารณะ ไม่ว่าจะโดยการพูด การเขียน หรือวิธีการอื่นใดในทางวิชาการ

หมวดที่ ๗

บริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาและผู้แทนบริษัทฯ หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา

ข้อ ๓๖ บริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา และผู้แทนบริษัทฯ หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ให้ถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๙ เรื่องเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศ พ.ศ.๒๕๕๙

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๖

(นายไช่ยา เวียงนนท์)

สาธารณสุขอำเภอคำม่วง